

Referat af ordinært møde i DTU's bestyrelse den 3. december 2019

Til stede: Per Falholt (formand), Eva Berneke, Mette Bybjerg Brock, Henrik Clausen, Tobias Holck Colding, Lars Holm, Susanne Juhl, Anders Henry Nielsen, samt rektor Anders O. Bjarklev, prorektor Rasmus Larsen, universitetsdirektør Claus Nielsen, specialkonsulent Tobias Eskildsen (referent) og sekretær for bestyrelsen / chefkonsulent Camilla Mørk (referent)

Fraværende: Annette Frøhling

Dagsorden for ordinært møde

1. Velkomst og mundtlige meddelelser
2. Underskrift af referat af bestyrelsesmøde 13. september 2019
3. Rektoratsrapport (dele som lukket punkt)
4. Bestyrelsens forretningsorden
5. Status for byggeprojekter efter 3. kvartal 2019
6. Indgåelse af rammeaftale med Miljø- og Fødevareministeriet
7. Regnskab efter 3. kvartal 2019 og prognose for 2019
8. Strategi 2020-2025: Vedtagelse af endelig strategi
9. Forslag til finanslov 2020 og politisk aftale om forskningsreserven
10. Udkast til Budget og Handlungsplan 2020, samt overslag 2021-2023
11. Lånemulighedsnotat (lukket punkt)
12. Låneoptagelse (lukket punkt)
13. Revisionens tilrettelæggelse af revisionen af årsrapport for 2019
14. Afrapportering om bestyrelsesmedlemmernes investeringer i DTU spin-outs
15. Bestyrelsens selvevaluering 2019 (lukket punkt)
16. Vedr. rektorstillingen på DTU (Behandles for lukkede døre)
17. Evt.

Ad pkt. 1. Velkomst og mundtlige meddelelser

Rektor meddelte, at forskningsdekan Katrine Krogh Andersen har valgt at fratræde pr. 31. december 2019 og at stillingen ikke genopslås. Direktionen har reorganiseret ansvarsporteføljen og prorektor overtager ansvaret for forskning. Rektor kunne tilmed orientere om, at Peter Hauge Madsen forlænges som institutdirektør for DTU Vindenergi, at Thomas Lars Andresen er tilbage som institutdirektør for DTU Sundhedsteknologi efter et halvt års orlov, samt at Preben Jørgensen er ansat som ny institutdirektør pr. 1. december 2019 for DTU Elektro. Derudover er Malene Kirstine Holst konstitueret som ny direktør for DTU Diplom.

Bestyrelsen blev dernæst orienteret om, at DTU Nutech ophører som organisatorisk enhed pr. 1. januar 2020, og at aktiviteterne flyttes til DTU Miljø, DTU Fysik og DTU Sundhedsteknologi.

Dernæst kunne rektor orientere om, at statsminister Mette Frederiksen og den kommende præsident for Det Europæiske Råd Charles Michel besøgte DTU fredag d. 22. november 2019, hvor de blev præsenteret for dele af universitetets forskning i bæredygtig energi. Rektor kunne tilføje, at der har været holdt møder med en lang række ordførere fra Christiansborg og nyvalgte europaparlamentarikerne, og at der er stor politisk interesse for DTU's bidrag til de aktuelle miljø- og klimaudfordringer.

Dernæst kunne rektor berette om et positivt dialogmøde med Styrelsen for Institutioner og Uddannelsesstøtte om status for strategisk rammekontrakt 2018-2021.

Rektor kunne også oplyse, at investeringsrammeløftet for 2020 er på plads, at brugen af IT i forbindelse med afviklingen af sommerens eksamener forløb problemfrit og at 200 året for H.C. Ørstedes opdagelse af elektromagnetismen fejres i 2020.

Adspurg om DTU overvejer at placere uddannelser uden for de større byer, grundet regeringens fokus på uddannelser i hele landet, svarede rektor, at det ifølge uddannelses- og forskningsministeren ikke er universitetsuddannelser der er i fokus i regeringens regionaliseringsstrategi, men derimod udbuddet af korte og mellemlange uddannelser. Formanden bemærkede, at han er imod at sprede DTU's uddannelser yderligere, da det vil gå ud over universitetets forskningsindsats.

Ad pkt. 2. Underskrift af referat af bestyrelsesmøde den 13. september 2019

Formanden gjorde opmærksom på, at der var modtaget en bemærkning til udkast til referat, der er indarbejdet i det forelagte referat. Bestyrelsen underskrev referatet, da der ikke var yderligere bemærkninger på mødet.

Ad pkt. 3. Rektoratsrapporten

Rektor meddelte, at optaget på kandidatuddannelsen er steget, herunder særligt optaget af internationale kandidatstuderende, der er steget med 189 i forhold til 2018. Adspurg om hvor det internationale optag kommer fra, anførte rektor, at der er stor variation, med optag fra såvel Europa som fra resten af verden. Rektor kunne desuden meddele, at en ny kandidatuddannelse i Teknologisk Entreprenørskab er godkendt til udbud sommeren 2020.

Dernæst orienterede rektor om DTU's indsats for at tilvejebringe finansiering til et nyt havforsknings-skib på finansloven. Prorektor har i denne sammenhæng haft foretræde for Arktisk Delegation, Uddannelses- og Forskningsudvalget og Forsvarsudvalget op til finanslovsforhandlingerne, og rektor inviterede fiskeri- og fødevareminister Mogens Jensen ombord på Dana. Indsatsen resulterede i, at det blev indskrevet i forliget om forskningsreserven, at uddannelses- og forskningsministeren skal tilvejebringe et beslutningsgrundlag for en løsning senest medio 2020.

Adspurg om der gøres noget aktivt, for at tiltrække flere studerende til Arktisk Teknologi og Fiskeriteknologi, svarede rektor, at der gøres en indsats, samt at det lave antal ansøgere til Fiskeriteknologi forventes at hænge sammen med, at uddannelsen blev godkendt kort tid før ansøgningsdeadline.

Bestyrelsen tog rektoratsrapporten til efterretning.

Ad pkt. 4. Bestyrelsens forretningsorden

Bestyrelsen godkendte forslag til justering i bestyrelsens arbejdsplan, bilag 1 til bestyrelsens forretningsorden, som indebar, at "Strategisk Rapport / opfølgning på indikatorer for Strategi 2014-2019" erstattes med "Opfølgning på Strategi 2020-2025". Bestyrelsen godkendte endvidere bestyrelsens årshjul og forretningsorden, samt underskrev sidstnævnte.

Ad pkt. 5. Status for byggeprojekter efter 3. kvartal 2019

Formanden påpegede, at punktet var til skriftlig behandling og at der ikke var indkommet nogle skriftlige bemærkninger. Bestyrelsen tog status for byggeprojekter efter 3. kvartal 2019 til efterretning.

Ad pkt. 6. Indgåelse af rammeaftale med Miljø- og Fødevareministeriet

Prorektor orienterede bestyrelsen om den årlige forlængelse af rammeaftalen om forskningsbaseret rådgivning for Miljø- og Fødevareministeriet, med et nyt fjerde år.

Prorektor kunne berette, at de årlige 2 pct. besparelser videreføres på 14. år, samt at indsatsområderne fødevarer og kemi reduceres med yderligere 1,1 mio. kr. i 2020 og 0,9 mio. kr. i 2021, uden at opgaveporteføljen reduceres tilsvarende. Hertil forventes det, at ministeriet vil få brug for nye opgaveleverancer i relation til den grønne dagsorden.

Bestyrelsen betænkte kendsgerningen, at universitetet leverer flere ydelser for kontinuerligt faldende bevillinger.

Ad pkt. 7. Regnskab efter 3. kvartal 2019 og prognose for 2019

Formanden påpegede, at punktet var til skriftlig behandling, og at der var indkommet en række spørgsmål, som var besvaret skriftligt. Fra bestyrelsen var der et ønske om, at universitetsdirektøren redegjorde mundtligt for, at driftsresultatet efter 3. kvartal 2019 afviger med et plus på ca. 100 mio. kr. i forhold til det budgetterede underskud på 88,7 mio. kr., mens prognosen for året fortsat forventes at udvise et underskud på knap 100 mio. kr. mod det budgetterede underskud på ca. 50 mio. kr.

Universitetsdirektøren gjorde opmærksom på, at der er indarbejdet øgede omkostninger til Hovedstadens Letbane til ændret linjeføring og udformning af skinnenettet på i alt 34,5 mio. kr. Dette modsvares delvist af generel tilbageholdenhed på en række områder, samtidig vil revisor lave en hensættelse hertil. Desuden skyldes det, at forbruget frem til 3. kvartal er mindre, men at der er en tendens til et større forbrug i 4. kvartal, og at der ikke budgetteres efter tidsforskudt adfærd. Endelig pegede universitetsdirektøren på, at der kan være forskydninger fra forskningsprojekter til ordinær drift og fremhævede, at de eksterne midler til forskning er på niveau med det budgetterede.

Universitetsdirektøren gjorde opmærksom på, at prognosen for året er baseret på prognoser fra institutterne, samt at det forventede resultat for hele året er behæftet med større usikkerhed end sædvanligt, primært som følge af dekommissionering af Lindholm, afvikling af de veterinære aktiviteter / transformationsperioden med overlevering til KU / SSI og omkostninger i forbindelse med etableringen af de nye organisatoriske enheder samt Hovedstadens Letbane.

Formanden konkluderede, at bestyrelsen er bekymret for det forværrede budgetterede underskud, at en kommunikationslinje bør udarbejdes, hvis årets resultat afviger væsentligt fra det budgetterede, samt at bestyrelsen tog regnskab efter 3. kvartal 2019 og prognosen for året til efterretning.

Ad pkt. 8. Strategi 2020-2025: Vedtagelse af endelig strategi

Rektor præsenterede de overordnede linjer i det endelige udkast til Strategi 2020-2025. Under præsentationen forklarede rektor, at strategien skal fremlægges som en stærk fortælling, der bygger videre på universitetets succeser fra den tidligere strategiperiode, og leder universitetet frem imod tre ambitiøse pejlemærker for uddannelse, bæredygtighed og digitalisering.

Rektor påpegede, at implementeringen af strategien er vigtig, hvorfor der initieres et implementeringsprojekt med DTU's direktion i spidsen. Projektet skal sikre øget samarbejde på tværs af organisationen om nye tiltag og handlingspunkter, orienteret imod en realisering af strategiens vision og pejlemærker. Samtidig besøger rektor alle organisatoriske enheder med dialog om den nye strategi. Den overordnede strategiske ledelse sker via DTU's ledelsesmæssige årshjul (UMV), styrende efter en række centrale nøgletal, der udarbejdes i strategiens første år.

Bestyrelsen reflekterede over, om DTU kan fastholde ambitionen om at tiltrække internationalt talent, når der samtidig er politisk pres for en reduktion i antallet af internationale studerende. Det førte til en drøftelse af, hvad der kendetegner et internationalt universitet, herunder om det handler om antallet af internationale studerende og forskere, eller om det mere generelt handler om måden der tænkes på. Rektor bemærkede, at der på DTU er et udbredt ønske om at være et internationalt eliteuniversitet, og tilføjede, at DTU ikke kan udvikle Europas bedste ingeniøruddannelse, uden at have dygtige forskere ansat, herunder internationale topforskere.

Adspurgt om hvordan målet om Europas bedste ingeniøruddannelse kan måles, svarede formanden, i harmoni med rektor, at der ikke vil blive målt efter traditionelle rankings, men i højere grad efter universitetets evne til at uddanne de bedste kandidater til erhvervslivet. Den konkrete definition af, hvad der kendetegner Europas bedste ingeniøruddannelse, kortlægges i strategiens første år.

I forhold til pejlemærket om udviklingen af teknologier for bæredygtig forandring, overvejede et bestyrelsesmedlem om strategiens fokus på bæredygtighed skal konkretiseres yderligere. Rektor bemærkede, at DTU bidrager til social, økonomisk og miljømæssig bæredygtighed i bred forstand gennem universitetets forskningsområder og samarbejde med erhvervslivet. Formanden samstemte, at det ikke er bestyrelsens anliggende, at udvælge konkrete forskningsområder.

Fra de studerende medlemmer af bestyrelsen var der forslag om, at pejlemærket om bæredygtighed rettes mere indad ved at fokusere på bæredygtighed 'i eget hus', samt at overskriften gøres mere skarp og ambitiøs. Formanden var enig og foreslog, at ambitionsniveauet kunne løftes ved, at DTU fx beskrives som et forbillede for udviklingen af teknologier for bæredygtig forandring.

Generelt var bestyrelsen tilfredse med pejlemærket om digitalisering, men det blev påpeget, at DTU ikke kun skal realisere digitaliseringens muligheder, men også skubbe udviklingen fremad.

Det blev desuden anbefalet, at teksten om at DTU's døre 'står åbne for samfundet' gøres mere udadvendt ved at ændre forholdsordet så dørene står åbne *til* samfundet.

Der var stor ros til processen for udviklingen af strategien fra bestyrelsens interne medlemmer.

Formanden konstaterede slutteligt, at strategien er meget ambitiøs og at det kommer til at kræve en stor indsats at realisere særligt pejlemærket om Europas bedste ingeniøruddannelse. Bestyrelsen godkendte herefter endeligt udkast til Strategi 2020-2025, med mandat til, at den daglige ledelse justerer de af bestyrelsen fremsatte ændringsforslag og herefter påbegynder implementeringen i organisationen.

Ad pkt. 9. Forslag til finanslov 2020 og politisk aftale om forskningsreserven

Universitetsdirektøren orienterede om finanslovsaftalen for 2020, der bl.a. afskaffer uddannelsesloftet og de årlige 2 pct. besparelser på uddannelse, og viderefører målsætningen om at bruge minimum 1 pct. af BNP på det offentlige forskningsbudget. Aftalen om forskningsreserven for 2020 blev fremhævet som noget særligt, da der afsættes mere end 1,5 mia. kr. til grøn forskning.

Adspurgt om hvorvidt 1 pct. målsætningen for det offentlige forskningsbudget også indeholder midler fra private fonde, svarede universitetsdirektøren, at det gør det offentlige forskningsbudget ikke. Til gengæld medregnes EU-bevillinger og regionernes forskningsaktiviteter.

Bestyrelsen tog orienteringen til efterretning.

Ad pkt. 10. Udkast til Budget og Handlingsplan 2020, samt overslag 2021-2023

Rektor gjorde opmærksom på, at udkast til handlingsplan 2020 bar præg af, at det er første år af den nye strategiperiode. Handlingsplanen indeholder en række aktiviteter der falder naturligt i forlængelse af universitetets udvikling og samtidig kan understøtte strategiens tre strategiske pejlemærker, mens der i strategiens første år udvikles tværgående indsatsområder mhp at realisere strategien i 2025. Rektor pointerede, at der parallelt hermed fortsat arbejdes med større satsninger inden for universitetets fire kerneaktiviteter uddannelse, forsknings, innovation og forskningsbaseret rådgivning.

Bestyrelsen foreslog, at de strategiske satsninger på uddannelsesområdet bør flyttes til afsnittet om Europas bedste ingeniøruddannelse.

Rektor rejste et advarselsflag om, at DTU i 2019 og fremover kan forvente en nedgang i antallet af start-ups. Dette skyldes en ændring af Selskabsloven, som gør, at det ikke længere er muligt at etablere iværksættervirksomheder, de såkaldte IVS-selskaber. Fremover må ansatte og studerende etablere personlige selvskaber eller ApS'ere, hvor der skal tilvejebringes 40.000 kr. i samlet selskabskapital. Rektor fremhævede, at et stort antal af DTU's spin outs har været IVS'ere, samt at rektor har omtalt problematikken over for erhvervsministeren.

I relation til budget 2020 gennemgik universitetsdirektøren en præsentation om DTU's økonomiske situation, hvor performance inden for en række centrale områder som fx indtægter, antal medarbejdere, studerende, samarbejdsprojekter, publikationer og start-ups tegnede et billede af DTU i en positiv udvikling. Udviklingen inden for bl.a. indirekte omkostninger, energi og m²/årsværk tegnede også en positiv udvikling, med en nedadgående hældningskoefficient.

Universitetsdirektøren gennemgik DTU's pengestrømme og påpegede, at DTU er særligt udfordret på overhead, hvor der er sket et fald fra knap 40 pct. i gennemsnitlig overhead til ca. 20 pct. over en tiårig periode. Indtægter fra finansloven er også udfordret, og der skønnes et provenufald på ca. 50 mio. kr. per år - til gengæld er de eksterne forskningsindtægter stigende. Universitetsdirektøren pegede på, at der opstår et dobbeltpres, fordi de øgede forskningsaktiviteter har behov for flere driftsfaciliteter og administrativ støtte, samtidig med, at DTU's centrale midler til drift og administration falder. En anden udfordring er uddannelsesindtægterne, hvor den nye bevillingsreform rammer DTU hårdt. På baggrund af faldende uddannelsesbevillinger, er STÅ indtægten faldet fra at være i balance i 2010, til i 2018 at give et underskud på ca. 15.000 pr. STÅ. Med den nye bevillingsreform øges underskuddet til ca. 45.000 kr. pr. ekstra tilkomne studerende.

Universitetsdirektøren pointerede, at DTU har været i stand til at opnå vækst pga. rationaliseringer og en god evne til 'gearing' af basismidler - set i sammenligning med de øvrige danske universiteter.

På den positive side fremhævede universitetsdirektøren bl.a., at den nye regering taler ind i DTU's dagsorden, bl.a. med øgede midler til grøn forskning og med bortskaffelsen af 2 pct. besparelsen, som giver en positiv effekt på ca. 17 mio. kr. om året. Hertil kommer, at EU-bevillingerne passer godt til DTU og at de private fondes uddelinger forventes at bliver markant forøget de kommende år – ligeledes i DTU's retning.

Samtidig gjorde universitetsdirektøren opmærksom på, at der også er udfordringer forbundet med den 'positive side' og øgede indtægter til DTU i den sammenhæng. Bl.a. at vækst medfører yderligere underskud, at overhead ikke forventes ændret på sigt, samt at universitetet bliver udfordret i forhold til at kunne akkomodere vækst – både på personalesiden og de fysiske rammer, som er udnyttet til fulde. Hertil kommer en række engangsomkostninger som dekommissionering, letbane, flytninger mv., og et fortsat stort vedligeholdelsesefterslæb, herunder behov for renovering af undervisningsarealer.

Bestyrelsen godkendte Budget og Handlingsplan for 2020, dog således at enkelte poster under indtægter og omkostninger kan variere, som følge af ændringer i bevillingssituationen, løbende drift og ledelsesbeslutninger, men således at årets resultat fastholdes. Bestyrelsen godkendte de med grønt markerede anlægsinvesteringer i Investerings- og Moderniseringsplan 2020-2029. De med gult og blåt markerede poster vil, i det omfang de ønskes fremmet, blive fremlagt separat til bestyrelsens endelige godkendelse. Endelig godkendte bestyrelsen igangsættelse af projektet "*Modernisering af bygning 208*", som derved blev grønt i Investerings- og Moderniseringsplan 2020-2029.

Ad pkt. 11. Lånemulighedsnotat (lukket punkt)

Ad pkt. 12. Låneoptagelse (lukket punkt)

Ad pkt. 13. Revisionens tilrettelæggelse af revisionen af årsrapport for 2019

Bestyrelsesformanden gennemgik de væsentligste punkter i revisionsprotokollat vedr. risikovurdering, revisionsstrategi og -plan samt revision i årets løb samt i revisionsprotokollat om ansvar for regnskabsaflæggelsen og revisionens formål og omfang – begge protokollater af 15. november 2019 og udarbejdet af DTU's revisor EY. Bestyrelsen kvitterede for gennemgangen. Bestyrelsen underskrev revisionsprotokollaterne af 15. november 2019.

Ad pkt. 14. Afrapportering om bestyrelsesmedlemmernes investeringer i DTU spin-outs

Formanden påpegede, at punktet var til skriftlig behandling og at der ikke var indkommet oplysninger om investeringer fra bestyrelsesmedlemmer i DTU spin-outs, jf. retningslinjerne herfor.

Ad pkt. 15. Bestyrelsens selvevaluering 2019 (lukket punkt)

Ad pkt. 16. Vedr. rektorstillingen på DTU (Behandles for lukkede døre)

Ad pkt. 17. Evt.

Der var ingen bemærkninger til eventuelt.